

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Tuba Tragica, Seu Historiæ Horroris Plenæ Dominicis Per
Annum Concionatorio ritu aptatæ, Quibus ad oculum
ostenditur, quàm acribus pœnis flagitia proscindat
scelerum Ultor Deus**

Selhamer, Christoph

Norinbergæ, Anno Gratiaë M.DC.XCIX.

Concio XIX. Dom. Palmarum. Procrastinatio Pœnitentiæ

[urn:nbn:de:hbz:466:1-52721](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-52721)

CONCIO XIX.
DOMINICA VI. QUADRA-
GESIMÆ, SEU, DOMINICA
PALMARUM.

Ecce Rex tuus venit tibi mansuetus. Matth. 21.
Procrastinatio Pœnitentiæ.

Micet omnia Dei attributa, perfectiones ac virtutes immensi & infiniti vigoris sint, æqualiter magna Opt. AA. ex omnibus tamen specialiter elucescit mititas Dei & clementia, quã nullum nisi ultrò nolentem, à gratia & à gloria excludit. Ita David pridem (1) cecinit: *miser cordia eius super omnia opera eius.* (1) Ps. 144. A. Sensus est, tantam esse hanc misericordiam, ut nec cœlum, nec terra, nec totus hic spectabilis orbis & illius creaturæ eam comprehendere possint. Quocunque aspicias sursum, aut deorsum, ubique oculos incurret Bonitas Dei: *universa via Domini misericordia* (2) & *veritas.* Vix sui è nihilo productus erat orbis, ocius proto-parens noster mansuetudinem ejus expertus est Adamus; hic, ut patet, grande peccatum peccavit contra Deum ac Dominum nostrum, dignus proin erat, qui absque mora gravissimè plecteretur; at noluit Deus ab alto mittere fulmen; post vesperam primùm visus est in paradiso perambulans illum; sic ad puniendum peccatum tardius veniebat, quia Deo proprium est, *misereri semper & parcere*, prout meminit (3) Tostatus. Ita scilicet agerrimè inductus est, ut Adamum Deus puniret, pœnã in vesperam usque protractã. Hanc mansuetudinem ante alias urbes palam omnibus testatam reddunt Sodomã & Gomorrhã. (4) Scelera urbium istarum ad cœlos clamabant, Deumque provocabant ad celerem vindictam, quam tamen antè non sumpsit, quàm deorsum è cœlo descenderet, ut Script. meminit, coram visurus, an tot & tantis clamor.

(1) Ps. 144.
A.

Inter attributa DEI primas tenet misericordia.

(2) Ps. 24.

B.

Probatur ex Script.

(3) Tosta. in Genes.

(4) Gen. 18

clamoribus flagitia responderent. Deum immortalem! ut quid opus descensu? nunquid oculis Divinis clarè ac distinctè objacent universa? nunquid futura omnia sicut præsentia Deus intueretur? nunquid Deus est omniscius, cui nihil tectum, nihil abditum est aut obscurum? cur ergò exploratum descendere statuit? Nos qui puri homines sumus, millies vulgi famà decipimur; obviis hominum rumoribus nulla potest haberi fides, quia multoties cum veris splendida mendacia promulgant; tenemur adeò primam famæ radicem sedulo inquirere, num fidem mereatur & quantam? Deo verò nullus rumor, nulla vulgi fama imponere potest; ut quid ergò visitatum descendat; an clamori acta consonent? Salvianus hunc nodum solvet:

(5) Sylv. l. 1. r.
de provid.

(5) ostendit, quàm invitus puniat peccatores dicens: *miseri cordia mea mihi quidem suadet. ut parcam, sed tamen peccatorum clamor cogit me, ut puniam.* His seu clamoribus seu

(6) S.
Chryf.
hom. 4. de
provid.

rumoribus non ocius locum dedit Deus, ut urbes impias igne profcinderet, sed priùs ipse descendit, atque unà suos è caelo angelos dimisit, ut urbis utriusque miserum statum ritè inquirerent. Bellè in rem exclamat (6) Chrys. *quid tam humane, tam mihi Deo par cogitari potest?* quasi diceret: sic Deus agit cum terricolis, non quòd ei opus sit tanta circumspèctione, sed ut nobis efficax exemplum præbeat, qui sæpè ad mendacissimos rumores innocentiam traducimus & mulctamus. Idem Deus in diluvio toti orbi spectandum dedit & palpandum; quàm ægrè in peccaminosum hunc mundum aquarum eluvione animadvertit! Centum annos extruendæ arcæ impendit Nòe, unà identidem pœnitentiam intonans & inculcans. Arcam suam ad coronidem perductam, variæ speciei bruta in arcam agebat Nòe, ex quo utique argui poterat, mundi hujus interitum propediem securum. Omnibus jam expeditis, eum nihil ad excidium orbis restaret, quàm ut Deus coeli solveret cataractas, adhuc tamen moras nectit septiduo, ut

(7) S.
Ambr. l. 1. de
Nòe &
Arca c. 23.

prohè notat (7) Mediolanensis, *expectavit septimo die, quò ab operatione requievis, ut, si venia peteretur, & correctio sequeretur, etiam ab indignatione quiesceret.* At omnis expectatio erat irrita. Utut arcam suam ædificaret Nòe, pdebant ac bibebant, dju noctuque epulis ac poculis, lufibus

& choreis immerſi; quidquid de certo urb'um excidio præſagebat Nôe, cribratis auribus hauriebant; aliqui pium ſenem tanquam mente motum fannis traduxerant, & ſonantibus cachinnis, alii in omnem libidinem ac proterviam ſoluti obvias voluptates præſabant, donec aquis creſcentibus, ædes & tecta, turres & arcium faſtigia diluviô corripentur, illis unice octonis mortalibus exceptis, quos undis innatans arca ſinu ſuo concluſit. Rectè proin dixit hodie ſacer Evangeliſta, cum pompam deſcriberet Jeruſolimitanam, *ecce Rex tuus venit tibi manſuetus*, non terribilis, ſed amicus & familiaris, pius ac miſericors, pronus etiam pro ſingulis mori morte barbara, probroſa & truculenta, ac mortis illatores iterum in gratiam recipere, eôſque gloriâ proſequi ſempiternâ. Hanc benignitatem non tantum Judæis obtulit & exhibuit Deus, ſed eam hanc in horam omnium reorum auribus intendit, clamando identidem & illud (8) Ezech. recantando: *ſi impius egerit penitentiam ab omnibus peccatis ſuis, que operatus eſt, vitâ vivet & non morietur*. Morte dignum æterna, Deus vitâ donabit nunquam ampliùs moriturâ. Hæc ſi vera ſunt, AA. *Nemo de Dei pietate diſſidat*, magnus inquit (9) Aug. *quia major eſt ſua miſeratio, quàm noſtra miſeria: quiſquis ad Deum ex toto corde clamaverit, exaudiet illum, quia miſericors eſt*. Nemo dicat, ſerò nimis præcordia pulſari, cum etiam labris ipſis anima innatat; hæc quamdiu ſuo eſt corpori ſociata, tamdiu omnibus ac ſingulis pateſcit Regia ſumma Dei. *Nulla penitentia ſera eſt*, Cypriano authore (10) *ſi modò vera eſt*.

At hic loci nemo ſeipſum ſupplantet; nemo hac ſumma Dei benignitate ad peccandum abutatur; nemo hac Divinâ miſericordiâ lætatus, tunc ſtatuat ſerò quibuſcunque deliciis valedicere, cum ultima linea rerum moris iſtat. Nemo ſecum hos rudes formet cogitatus, infinitè bonum eſſe Deum, optimū hoſpitem, qui alteri ſciat plures ſymbolas donare; nemo dicat quod (11) Siracides dixit: *Miſeratio Domini magna eſt. diſſimulat peccata hominum*, neque tantum ſepties, ſed ſeptuagies ſepties peccantibus ignoſcit ter clemens Deus. Flexilis eſt, placabilis eſt; quacunque hora pectus ſuum percufferit & animò contritus acceſſerit aras peccator, gratiam recipiet

Z

C.

Hodie omnibus hanc miſericordiam Deus offert.

(8) Ezech. 16.

(9) S. Aug. l. de ver. & fall. poenit.

D.

Nulli adeò deſperandum.

(10) S. Cyp. ad Deme- triam.

(11) Eccli. 3.

ELHARU
TIV
234

recipiet millies perditam; detur itaque præsens tempus carni ac deliciis; ut mors lecti spondam pulsaverit, æternitati animus componetur, ut salus firmetur aeterna. Tunc pœnitentia seriò pensabitur; tunc quidquid pravitatis animum premit, uno confessionis, uno contritionis actu delebitur & fuditus extinguetur.

E.
Nulli
pariter
de hac
misericor-
dia temerè
præsumen-
dum.

(12) Pet.
Bles. ep. 15.

F.
Procras-
tinato-
rum impia
phra-
sainata.

At hic Opt. AA. enormis error est, qui jam innumeros gravissimè decepit, & omni spe vitæ sanioris destituit. Depinxit hunc errorem vivis coloribus Blesensis (12) in epistola Rinaldo transmissa, ubi vesanos mundicolos corvina voce fasci- natos loquentes introducit Petrus, ut alterum suis pravitatibus circumactum, artificialibus orci technis concludant: *pro- pitius, inquit, sis tibi Domine, juvenis es: jejunia capiti suo sunt importuna: nimia carnis afflictio morbos parit; sic debes chordam tendere, ne rumpatur. Hac omnia in annos maturitatis differri oportet. Non sumus meliores quàm Patres nostri, qui nigerrimos vitæ dies ultimo in articulo dealbarunt. Ad solatium viri creata est femina, viro simul ac femina dictum est, crescite & multiplicamini, & replete terram. Cur ergò in feminas omnis amor aboleatur? nec virtus tua virtus est lapidis, nec caro tua anea est; delicta juventutis tua & ignorantias tuas Deus non attendit, modò in senio totum Deo consecres & resarcias malè acta. Somnus & ludus & solitudinum depositio amicissima sunt natura: bonum conservat castrum, qui servat cum diligentia corpus suum: temerarium est, se citra necessitatem affligere: Religio in juvenibus raro commendabiles exitus sortitur. Ætas provecior satis redimet lubricum juventutis. Satis tempestiva est pœnitentia, que diem mortis anticipat: latro in cruce pœnitet: nemo serò pœnituit, quem mors invenit pœnitentem. Hactenus suas in Sacra blasphemias evomuit pessimus orbis; at quid ad tot & tantas malignitates Blesensis? Hac & his similia, inquit Petrus*

Petrus, infernales occinunt Sirena, ut à portu salutis in voraginem vitiorum descendas, & miseriarum penetres abyssum, nunquam inde in lucem emerſurus. Hic tandem tristis casus ac horribile præcipitium omnes illos excipiet, qui divinissima benignitate suam in perniciem tam miserè, tam scandalosè abutuntur.

Est utique Deus infinite pius, mitis, bonus & misericors, sed unà infinite justus est, ut hæcenus multoties auditum. Dulcis & rectus Dominus, exclamat (13) David, in quæ verba sic more suo (14) Aug, ama, quòd dulcis est, time, quòd rectus est. In quem finem etiam Paulus (15) intonat: *notite errare, Deus non irridetur.* Qui peccat liberè in misericordiam, unà provocat Dei summi iustitiam. *Ama, quòd dulcis est, time, quòd rectus est.* Time iustitiam, antequam pecces; ut verò peccasti, misericordiam ejus apprehende, ita tamen, ut procul exulet omnis temeritas. Scimus, quid commune ferat diverbium: optimi natatores aquis suffocantur, dexterrimi scanfores fallente vestigio humi ruunt, & nunquam ultrà resurgunt, generosissimi digladiatores letali plaga feriuntur & occidunt in arena, omnes pereunt arti aut dexteritatis suæ plus æquò confisi. Christo Jerosolimas hodie subintranti unis vocibus plebs applaudit hebræa: *benedictus qui venit in nomine Domini*, benedictus, qui nomen Domini devotè enuntiat; at simul contrarium probè capiatur, quod nobis seridè inculcat Bernardus, (16) *maledictus, qui peccat in spe*, secumque cogitat adhuc sufficiens tempus poenitendi suppetere, cum tempus omne jam propè abiit & disfluxit. Placet hujusmodi maledictum peccatorem eminus intueri, unà hodiè in Italiam transmeamus; hic utraque manu palpabitur, quàm clemens & misericors Deus sit, & quàm simul justus sit, illos omnes acerrimè persequendo, qui se à misericordia Dei non maturè duci ac regi patiuntur.

Prout Bagatta (17) refert, Julius Patricius Romanus tam insanis amoribus in Hortensiam meretricem Romæ in patria sua exarsit, ut ab ea nullis posset artibus, nullis minis aut monitis avelli. Stanislaus nobilis Polonus eodem sub tecto cum Julio Romæ habitabat, frequentibus machinis eum aggressus, ut in-

Z 2

ut in-

(13) Ps. 74.
(14) S. Aug. in Pl.
(15) Gal. 6.

16) S. Bern. in Cant. G.

Maledictus qui misericordia Dei abutitur.

(17) Bagat. p. 2 admir. f. 242. H.

Probatur exemplò.

ELHAR...
TIV
Z 2

ut infame confortium devitaret; sed occalluit ad monita, obfurdui ad pia hortamina, & in carnis voluptatibus panè obrucuit.

Naturam expellas furcâ, tamen usque redibit.

(18) Sen.
ep. 18.
Hist.

Ubi pessima consuetudo alteram induit naturam, ibi prope actum est & conclamatum de salute. Agnovit hoc ipsum gentilis Seneca, hinc nimis quàm verum profluxit (18) effatum illud: *desinit esse remedio locus, ubi, quæ fuerant vitia, mores sunt.* In nullo scelere toties effati hujus veritas elucescit, quàm in effræni luxuria. Citiùs æthiopem laveris; citiùs mortuum ad vitam reduxeris, quàm carnis lurco purgetur, ut vitam vivat candidam, puram ac luis integram. Neque tamen suis à monitis unquam desinit Stanislaus: instat, urget, orat, obsecrat & precatur monitor panè assiduus, ut lupinis foeditatibus seriò nuntium remittat; preces precibus accumulât; rationes rationibus addensat, ut focos cyprios penitus extinguat; at furdo fabulam. Votis ac precibus, rationibus validis & argumentis impias aures occlusit Julius, imò ut omnem crisin procul à se dimoveret, & frena omnia libidini solverentur, statuit non adibus tantùm, sed toti urbi nuntium remittere, mutare solum, & aliò libertatis aucupandæ gratiâ migrare; eum in finem sua cum pellice toti Romæ protervos calces illidens fugam capessit, & integrò septenniò cum stygia appendice sua per Italiam vagatur; sic paucis annis opes secum sumtas instar filii cujusdam prodigi distraxit, ut vivendo luxuriosè ad incitas redactus stipem cogere ostiat emendicare. Tot malis fractus ad ades patrios revertit laceris centoribus oblitus, fame ac inedia exhaustus, lupam tamen suam etiam hoc in miserrimo statu secum duxit, Stanislaum olim contubernalem suum pristinam charitatem reduci socio exhibiturum persuasus. Neque eum sua vel spes vel fiducia fefellit. Latus reditu prodigi lenonis sua ei obsequia pronus offert; credidit enim malò suo sapere doctum consilia cepisse saniora simul & sanctiora; suis eum vestibus exornat, ac mensæ admovet, omni alia ope destitutum juvat, excitat, certus, amores cyprios pridem animò ejus profligatos evanuisse; sed alia longè mox

gè mox sequens dies detexit, ubi palam vidit, Julii pectus adhuc lupæ manibus rotari, & in omnem proterviam circumagi. Resumpsit adeò Stanislaus crises suas, acerbis in eum minis invecus, nisi turpe commercium serio evitaret. Promisit quidem aureos montes, ipso tamen factò ostendit æthiopem lavari. Jam statuit Stanislaus discolum ac flecti ferreum homuncionem mensâ suâ & consortiò proscribere, hem Deus Stanislai vota prævertit, & gravi morbo Julium obruit. Lecto per morbum à Deo vindice transmissum affixus Julius, debebat utique serio ad Deum reverti, purgare animos, ut sua etiam lue corpus levaretur. Accedebant continui hortatus, ut resipisceret, & candida confessione multiplex scelus ejuraret, quos diu noctuque ægro suo Stanislaus occinuit. Augebatur in horas morbus; periculum in dies crescebat, neque tamen induci poterat æger, ut ad sinceram confessionem se accingeret; cogitabat nempe, dissoluta tempestate, solem brevi reversurum, ut ægrum irradiet, roboret & confortet: tempus adhuc dari prolixum satis invisam confessionem expediendi; ut periculum creverit, sed serio saluti suæ & sacris invigilaturum. Sic in dies, in horas protracta pœnitentia est; donec tandem ipse Deus tam irrita expectatione succensus, eum valida manu prenderet. Vidit Stanislaus & doluit suas seu minas seu hortationes constanter explodi; solus ergò ante Crucifixum se humi prostravit, orans, obsecrans Deum in Crucem actum, ut obturatum Julii pectus misericorditer inflecteret & emolliret. Audidit pias preces Servator, & ecce uberem gratiam, quam pronus offert mentibus obturatis. Mittitur à Deo ipso precans Stanislaus ad Julium, ut huic gratiam Dei ac misericordiam nuntiaret, si modò veri nominis pœnitentiam apprehendat. Quid poterat ultrà facere vineæ huic, & non fecit clemens Deus! his non contentus hoc in mandatis dedit Stanislao, ut si ad tot & tantas misericordiæ Divinæ charites, sua in pertinacia Julius duraret, eum suo (Dei sc.) nomine primò, secundò ac tertio moneret, mox ad se rediret. Obiit munus à Deo impositum splendide Stanislaus, sed fructu iterum irritò. Quidquid ei fidus monitor occineret, suum illud tritum ac triviale Julius reposuit, necdum tempus esse, se suæ salutis curam jam serio

L
Amor Dei
gravissimè
offensi in
peccato-
rem.

K. &
Gratia à
Deo ob-
lata pes-
simè re-
pellitur.

feriò acturum, si morbus invaluerit &c. Tribus distinctis vicibus divino ex imperio monitus fuit ager, at ventis omnia commisit Julius. Querebatur singulis vicibus ægri contumaciam Deo suo Polonus; cum autem tertia vice eandem namiam occineret, Christus ipse ligneo ex latere sanguinem manu sua eduxit, dixitque: hic cruor in iudicio extremo Julium accusabit, qui gratiam meam tam piè oblatam etiam tertia vice pertinaciter rejecit, ac mortis præfagia elusit; sentiat ergò iustum iudicem, qui noluit colere clementem Deum; ita dies dicta est Julio morituri. Redux à Crucifixo Stanislaus, ut ægrum novis rationibus extimularet, jam funus reperit, & totam ejus faciem largo cruore conspersam. Cruor nempe fuit, quem Christus suo ex sacerrimo latere visus est expromere; hunc, sententiâ in moribundum fulminatâ, in vultum jacentis projecisse creditur Servator. Hoc enormi transitu vitam suam conclusit leno.

Ex hoc apparet primò, quàm tragica sibi fata concilient tetra libidinis avidi sectatores. Nullum certè flagitium ex omnibus ita piceum est quàm libido. Qui à juventute his sordibus assuevit, habet sanè, quod velis remisque perditus ac perniox laboret, ut se denuò his fecibus extricet. Huc opus est Dexterâ Dei motrice & cooperatrice. Horrida est sententia, quam in omnes luxuriæ satellites detonuit. (19) Algerus: *ita libido illaqueat, ut vel difficilem vel nullam omnino penitentiam admittat, & nisi valida manu misericordie Divina subventum fuerit, miserabili sine suos amatores sine fine perdat.* Id quod abundè patet in Julio recenti cruore asperso. Guericus Abbas rectè animadvertit hoc vitium ordinariè tanta cum pertinacia etiam ægro inhærescere, ut eum usque in tumultum frequentissimè comitetur. Verba citati recitemus: *in plurtibus semimortuis videre est adhuc viventem mundi concupiscentiam; frigesunt membra, & adhuc servet avaritia, imò & luxuria.* Altius intonat (20) Anastasius: *ego certè vidi viros centum propè annos, imbecilles, & toto corpore trementes, qui tamen non potuerunt abstinere à peccato corporali propter diuturnam consuetudinem.* Tantum valet prava consuetudo per repetitos actus contracta, & quasi alteri naturæ inferta, unde

(19) Algerus l. 2. de Sacram. c. 22.
L.
Piceum scelus est luxuria

(20) S. Analt. Sin. q. 8.

vix unquam amplius pellatur, nisi Deus quasi suam omnipotentem dexteram pellendo & eradicando huic malo admoveat. D. Paulus talis hominis seriam conversionem pridem inter miracula visus est collocare. (21) Audiamus ipsum Gentium Doctorem: *fide*, inquit, *Rahab meretrix non periit cum incredulis, excipiens exploratores cum pace: & quid adhuc dicam?* vult dicere S. Paulus: cum Jerichuntina urbs tubis clangentibus destrueretur, solo æquata, miraculum fuerit, hanc lupam Rahab non pariter consumptam esse; at majus fuerit prodigium, hanc meretricem ab infidelitate ad Judaismum conversam esse. *Et quid adhuc dicam*, ait Paulus; hic enim jam maximum omnipotentiae Divinae prodigium adduxi, Rahab scilicet ad fidem persuasam, ad usque finem vitæ castè vixisse, obsecens libidinum sordibus ab adolescentia sua immersam. Hæc si vera sunt, quis porro miretur, etiam Julium tot facibus affuetum carneis pravitatibus etiam immortuum esse, gratiâ divina tam largiter è cœlis oblatâ procaciter elusâ. Summum potius miraculum fuisset, si Julius suo è scelerum cœno se in altum librâisset, & pœnitentiam egisset. Hæc miracula nemo præsumat, quia sunt de rarò contingentibus.

Apparet inde secundò, quid spei, quid solatii omnes illi sibi metipsum pro articulo ultimo promittere possint, qui misericordiâ Divinâ, procrastinando pœnitentiam, tantoperè abutuntur; provocant hi tandem Justitiam Dei, scelerum ultricem Nemesin, quæ surdos hosce ac flectiferos peccatores subito corripit, correptos irrevocabili sententiâ fulminet, fulminatos in æviternam omnium pœnarum ac tormentorum horribilem abyssum præcipitet; id quod à nostris omnium cervicibus clementissimum Numen avertat!

Amen.

M.
Reputatur
pro miraculo libidinosi conversio.
(21) Heb.
21.

N.
Qui spernit misericordiam, irritat justitiam & labitur in gehennam.

ALHAIEN
TIV
234